

DİL VE KONUŞMA BOZUKLUKLARI DEĞERLENDİRME SÜREÇLERİ

Dil ve konuşma bozukluğu olan bireyler eğer çocuksa ilk tanı için sıklıkla başvurulmuş pediatrik (çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanı) ile ergen ruh sağlığı uzmanları olmaktadır. Ayrıca nöroloji ve kulak-burun-boğaz hastalıkları da diğer başvurulmuş sağlık uzmanlarıdır. Tanı sürecinde kulak-burun-boğaz hastalıkları uzmanı dil ve konuşma bozuklukları için ayrıntılı değerlendirme öncesi işitme değerlendirmesi istemektedir. Özellikle dil bozukluğu ve konuşma sesi bozukluğu belirtileri olan çocukların işitme kaybından etkilenmelerinden dolayı yanlış tanılamaların ortadan kalkmasına yardımcı olacaktır. Dil ve konuşma bozukluğunun ayrıntılı değerlendirmesinde hekimler ile dil ve konuşma bozuklukları uzmanları birlikte çalışmaktadır.

*Hepsi ve Daha Fazlası için
websitemizi ziyaret edin.

Sarıyer Rehberlik ve Araştırma Merkezi

DİL VE KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ

Çamlıtepe, Ulu Cd. No:12, 34457
Sarıyer/İstanbul

0212 271 31 84

<https://sariyerram.meb.k12.tr>

ÇOCUĞUMUZUN DİL VE KONUŞMA BECERİLERİNİ NASIL DESTEKLERİZ?

Gün içerisinde; yemek yerken, sofraya hazırlarken, oyun oynarken çocuğa model olunması çocuk için belirlenen amacın kazanılmasına katkı sağlayacaktır.

Bunu yaparken çocuğun ilgi duyduğu nesnelere, hoşlandığı etkinlikleri kullanılması çocuğun öğrenme isteğini artıracaktır.

Çocuk doğru tepki verdiğinde mutlaka ödüllendirilmelidir.

Dil ve konuşma becerilerinin öğrenilmesinde anne/babanın büyük bir rolü vardır. Zamanının çoğunu anne / babayla geçiren çocuğun dil ve konuşma becerilerinin evde desteklenmesi öğrenmeye büyük katkı sağlamaktadır.

NEDEN ÖNEMLİDİR?

- ✓ Sosyal uyum becerilerinde düzelleme,
- ✓ Problem davranışlarda azalma,
- ✓ Sosyal kabul düzeyinde artışı,
- ✓ Duygusal gerilimden kurtulma,
- ✓ Daha mutlu ve kaliteli yaşam sağları.

DİL ÖĞRETİM STRATEJİLERİ

NELERE DİKKAT ETMELİYİM?

- ✓ **Model Olma:** Dil becerilerini öğrenmenin temelinde model olma yatar çünkü çocuklar bizi taklit ederek öğrenir. Çocuğun yeterince sözcük duyması sağlanır ve bir süre sonra bizi taklit etmesi beklenir. Bunu nasıl yaparız?
- ✓ **Örneğin;** çocuk kağıda top çizerken ‘Kocaman bir top çiziyorsun.’ denir. Amaç, çocuğun yaptığı şeyin ne olduğunu duymasını sağlamak dolayısıyla o anki yaşantısını anlamlandırmaktır.
- ✓ Çocukla aynı ortamda iken kendi yaptıklarınızı onun düzeyine göre çocuğa anlatın. ‘Kitap okuyorum.’ demek gibi. Böylece çocuk yaptıklarınızın ne anlama geldiğini duyar ve çevresini anlamlandırmasına katkı sunar.
- ✓ Çocuğa öğretmek için birkaç kelime seçilip (süt, su, ekmek, al, ver gibi) mümkün olduğunca çok sayıda ve doğal şekilde kullanılmalıdır. Böylece çocuk yeterince dilsel girdi alır. Bir süre sonra da taklit eder.
- ✓ Çocuğun söyledikleri genişletilerek model olunmalıdır. Örneğin; çocuk ‘Top’ dediğinde ‘Evet yeşil top’, çocuk ‘Süt’ dediğinde ‘Süt istiyorsun.’ denilerek çocuğun ifadesi zenginleştirilmelidir.
- ✓ Çocuğun sahip olduğu dil becerisinin bir basamak üstünde genişletmeler yapılmalı ki çocuk bizi taklit ederek öğrenebilsin. Yanlış söylediğinde ise düzeltilmelidir.
- ✓ Çocuğa iki veya daha fazla durum arasından birini seçmesi için soru sorularak da model olunabilir. ‘Top mu bebek mi istersin?’ gibi.
- ✓ Çocuğa açık uçlu sorular sorarak daha fazla sözcük kullanmaya yönlendirilmelidir. ‘Bunu sevdi mi?’ demek yerine ‘Bu sayfada en çok neyi sevdi?’ diye sormak gibi. Sonrasında çocuğun vereceği cevap da genişletilmelidir. ‘Gemi’ dediğinde ‘Büyük gemi’ demek gibi.

- ✓ Çocuğunuzu iletişim kurmaya cesaretlendirmek için; ona gülümseyin, yumuşak bir ses tonu kullanın.
- ✓ İstenilen tepkileri verdiğinde mutlaka ödüllendirin. Ödül sevdiği bir şey olmalı ve yiyecek ödülüyse küçük bir parça verilmelidir.
- ✓ Çocuğunuzla konuşurken gözlerine kolaylıkla bakabileceğiniz seviyede olun, onunla göz kontağı kurarak konuşun. Gerekirse çömelin.
- ✓ İlgilerini takip edin, konuşmak istediği şeyler hakkında konuşun, onunla ilgilendiğinizi gösterin.
- ✓ Sorularına cevap verin, yaptıklarıyla ilgili yorum yapın, onun yaptıklarını taklit edin.
- ✓ Çocuğun performans düzeyine uygun hedefler seçilmelidir. Çocuk, düzeyine uygun olmayan bir beceriyi yapması için zorlanmamalıdır.